

ถ้าพาเราหลงทางไป คนพากันหลงทางไปมันก็เสียเวลาแล้วแหละ ใ้ฉันก็เหมือนกัน ชีวิตทั้งชีวิตนะ จะให้คนอื่นพาเราไปลุ่มๆ ดอนๆ ได้อย่างไร เราจะหาครูบาอาจารย์ที่ไว้ใจได้ หาครูบาอาจารย์ที่ไว้ใจได้

เวลาหาครูบาอาจารย์ที่ไว้ใจได้ เห็นใหม่ เวลาเป็นพระๆ แสงหา แสงหาจะไปที่ไหนก็แล้วแต่ พระจะอยู่ด้วยกันได้ต้องขอนิสัย คำว่า “ขอนิสัย” ผู้น้อยต้องเคารพผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่ถ้ามีศีลมีธรรมนะ

เวลาครูบาอาจารย์ท่านสอนนะ ให้ ๑๐๐ พรรษาด้วย ถ้ามันไม่มีธรรมวินัยในหัวใจของมันนะ มันก็ไม่พินิสัย แล้วไม่พินิสัยแล้วจะเป็นผู้นำของใคร แล้วจะเป็นผู้นำของใคร มันต้องนำตัวเองได้ก่อน ถ้ามันนำตัวเองได้มันนำที่ไหน มันนำที่ในหัวใจของเราไง ถ้ามันในหัวใจของเรา

ผู้นำที่เราแสวงหา ถ้าแสวงหาผู้นำที่ดี ผู้นำที่ดีจะพาเราไปที่ดี ถ้าผู้นำที่ไม่ถูกต้อง ผู้นำที่เห็นแก่ตัว มันแสวงหา มันเห็นแก่ตัวทั้งนั้นนะ แล้วเราก็เชื่อ เราก็เชื่อเพราะอะไร เพราะวุฒิภาวะของสังคมมันอ่อนด้อย

ถ้าวุฒิภาวะของสังคมมันอ่อนด้อย เวลาชาวพุทธเรา ชาวพุทธเราจะดีเทียบกันเองไง “พระพุทธานุศาสนานอนอย่างนี้หรือ พระพุทธเจ้าสอนอย่างนี้หรือ พระทำตัวกันอย่างนี้หรือ” นี้เราก็คิดได้ เราก็คิดได้ทั้งนั้นนะ แต่เวลาทำจริงๆ แล้วมันทำจริงๆ ที่ไหนละ ทำจริงๆ ขึ้นมา ทานระดับของทาน ทานเราก็คิดสังคมนี้นะ สังคมเรามีความเมตตาต่อกัน สังคมเรามีน้ำใจต่อกัน นี้สังคมของเราไง

ที่นี้สังคมของเราขึ้นมาที่มีน้ำใจต่อกัน คนที่เขาฉลาดกว่าเขาก็บอกว่ามันจะไปสวรรค์ มันจะไปนุ่น เอานรกสวรรค์มาชู้กัน เอานรกสวรรค์มาชู้กัน นรกสวรรค์มันมีจริงหรือไม่มีจริง

นรกสวรรค์มันก็มีของมันอยู่อย่างนั้นนะ นรกสวรรค์ ถ้าเราทำดี สุขโต ถ้าเราทำดีอยู่แล้ว ใครจะเอานรกมาชู้อย่างไรมันก็ชู้เราไม่ได้หรอก เพราะว่าเราไม่ได้ทำอย่างนั้น

ถ้าเราทำแต่ความชั่วๆ เขาบอกว่าเราจะได้สวรรค์ๆ สวรรค์ที่ไหน เราทำของเราเอง เขาจะมาชู้เราได้อย่างไรถ้าเราทำของเราด้วยความจริงของเรา ถ้าเป็นจริงๆ ขึ้นมา ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ใครทำดีมันต้องได้ดีอยู่แล้ว

ความดี คนระดับพื้นฐาน ดูเจตีย์ ฐานของเจตีย์มันกว้างขวางมากเลย องค์ของเจตีย์ก็พอสมควร ปลายเจตีย์มีนิดเดียว ปลายเจตีย์มันแหลม มันอยู่ส่วนยอดไง นี่ก็เหมือนกัน ความคิดของคน ความคิดของคนไง โดยพื้นฐาน พื้นฐานเราทำความดีความดี ความดีก็เป็นพื้นฐาน ฐานมันกว้างขวางไป คือมันก็ทำมาทุกๆ คนนะ ทุกคนก็ทำดีมาเหมือนกันนะ แล้วเราบอกเราจะดีเกินหน้าคนอื่น เป็นไปได้ได้อย่างไร

แต่ถ้าเราทำดีของเราต่อเนื้อๆ เวลาถึงระดับของมัน ระดับความดีอันนั้นไง ถ้าความดีอันนั้น ดูดี เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านอยู่ในป่าในเขา ท่านไม่สนใจใครเลย ท่านไม่แคร์ใครเลย เขาแสวงหาความสุขกัน เขามีความสุขความรื่นเริงกัน ท่านแสวงหาในหัวใจของท่าน ไปอยู่ที่ไหนก็ไปอยู่บ้านเล็กๆ น้อยๆ เพื่อหาสถานที่วิเวก หาสถานที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ท่านพยายามเอาตัวของท่านให้ได้ ท่านเอาตัวของท่านได้ ถ้ามันเป็นจริงในใจของเรา ถ้าจริง ผู้นำนำในใจ ศีล สมาธิ ปัญญา

กิเลสมันดินรนทั้งนั้นนะ กิเลสมันไม่ต้องเข้าที่อับที่จนหรอก กิเลสมันจะอยู่ในสังคม มันจะรื่นเริงของมัน มันชี้หัวใจของสัตว์โลกใจ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสธรรมะ “มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา เราจะไม่ดำริถึงเจ้า เจ้าจะเกิดในดวงใจของเราอีกไม่ได้เลย ไม่ได้เลย”

แต่ของเราไม่เห็นมันเลย ให้มันเหยียบให้มันย่ำอยู่นั้นนะ มารเอ๋ยอยู่ไหน มารก็ไม่รู้จัก สิ่งทีพอใจมันถูกต้อง สิ่งที่ไม่ถูกใจขัดแย้งไปทั้งนั้น

เวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านแสวงหา แสวงหาที่สงบสงัด ท่านหาความสุขในใจของท่าน ท่านพยายามหาความมหัศจรรย์ในใจของท่าน เวลาจิตมันสงบขึ้นมา โอ้โฮ! มันสว่างไสวไปหมดเลย

โอ้เราก็แสวงหาความสุขกัน แข่งดีกัน คนนั้นดีกว่าคนนี้ คนนี้ดีกว่าอย่างนั้น ไม่มีอะไรดีจริงสักอันหนึ่ง ทำสิ่งใดก็ไม่ประสบความสำเร็จสักอย่างหนึ่ง

เวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านทำของท่านขึ้นมา เวลามันสว่างไสวจากภายใน มันเป็นปัจจัยตั้ง เป็นสันติภูมิวิเวก ใครจะหลอกใคร

เวลากิเลสมันหลอกนะ เวลาที่ไหนเขามีชื่อเสียงมีกิตติศัพท์กิตติคุณก็ไปหาเขา เวลาไปหาเขา ถ้าเรามีผลประโยชน์ เขาก็ยกย่องสรรเสริญ เขาเชิดชู เวลาเราไม่มีประโยชน์กับเขา เขาใช้เราอย่างกับทาส เอาเราไปใช้อย่างกับทาสเลย เอาไว้เพื่อองค์กรของเขา มันก็ยังไม่เชื่อเขาอยู่นะ ต้องไปให้เขาเชิดชูหรือ

นี่ไง เวลาครูบาอาจารย์ของเรา เข้ามาในวัดในวา ข้อวัตรปฏิบัติ มันข้อวัตรวัดที่ไหน วัดที่หัวใจ ถ้าหัวใจมันวัดของมันได้ มันเข้าไปที่สงบสงัดของมัน มันจะหาความจริงในใจของตน ถ้าหาความจริงในใจของตน เรามาวัดมาว่า เราจะมาเพื่อประพฤติปฏิบัติ เราจะมาค้นคว้าหาความจริงของเรา ถ้าค้นคว้าหาความจริงของเรา ถ้าเป็นตัวตนของเรา นี่จิตของเราๆ

คูสิในบ้านของเรา ใครจะมีบุญคุณมากกว่าพ่อแม่ของเรา พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก พ่อแม่ให้ชีวิตนี้มา นั่นก็คือพ่อแม่ของเรา เวลาเราเกิดมาเป็นเราขึ้นมาแล้ว เราเคารพบูชา แล้วเราเป็นอย่างไร เราก็พ่อแม่ก็ตั้งชื่อให้ พ่อแม่ก็เลี้ยงดูมาทั้งนั้นนะ แล้วเราก็ดูแลพ่อแม่ของเรา จนถึงที่สุด แล้วเราละ แล้วเราละ แล้วเราอยู่ไหนละ แล้วเรายังเคว้งคว้างอยู่ไหม นี่ระดับของวิภูฏะ ระดับของเวียนวายตายเกิดในวิภูฏะ ถ้ามันเวียนวายตายเกิดในวิภูฏะ มันมีชีวิต สิ่งที่มีชีวิตนี้ก็คือเรา

แต่ธรรมะคันคว่าที่นี้ เรามีสติปัญญาอะไร หายใจเข้านี่ก็ออกพุท หายใจออกนี่ก็โอ เวลาเราทำหน้าที่การงานของเรา เราก็ทำของเรา หน้าที่การงานของเราทำเพื่อเป็นปัจจัยเครื่องอาศัยไว้ดำรงชีพ แต่เวลาเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ประพฤติปฏิบัติเพื่อหัวใจของเรา นี่ธรรมะๆ ใจต้องการธรรมะอันนี้ ก็เลสมันกลัวธรรมอันนี้ไง

กิเลสไม่กลัวใดๆ เลย กิเลสมันเข้าข้างเราตลอด คิดอะไรนี่กิเลสเออออห่อหมกหมดเลย มันไม่เคยกลัวอะไรเลย แล้วยิ้มเยาะเย้ยถากถางด้วย สัตว์โลกตามืดบอด มันอยู่ในอำนาจทั้งนั้นนะ

แต่ถ้าวันไหนเรามีศีล เราจะมีศีล ศีลคืออะไร คือธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คือบัญญัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่จะมารื้อสัตว์ชนสัตว์ ศีลคืออะไร ปาณาติปาตา ไม่ก้าวล่วงใครทั้งสิ้น นี่กิเลสมันไม่พอใจแล้ว เวลากิเลสมันจะเอาเปรียบๆ เขา เพราะอะไร ปาณาติปาตามันก็มีขอบเขตใช่ไหม เราไม่ทำลายใครทั้งสิ้น เราไม่เอาเปรียบใครทั้งสิ้น เราไม่เหยียบขยไชยของใครทั้งสิ้น เราไม่ผิดลูกเมียของใครทั้งสิ้น เราไม่โกหกมดเท็จใครทั้งสิ้น เพราะกิเลสมันมีขอบเขตของมันแล้ว มันอึดอัดแล้ว มันอึดอัดแล้ว อึดอัด เราก็ฝืนทนของเรา พยายามทำของเราขึ้นมา ศีลมันก็เกิดขึ้นมา นี่มันข้อห้าม ศีลคือข้อบัญญัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้ามันจะมีจริง มีจริงอยู่ที่เราไป

เราแสวงหาผู้นำๆ เราแสวงหา เราจะนำหัวใจของเราไป ถ้าหัวใจของเรามีขอบมีเขตขึ้นมา ถ้ามีขอบมีเขตขึ้นมา ถ้ามันพอใจ มันพอใจมันสมดุลงของมัน แต่เวลาคนเราโดยปกติมันจะเอาสะดวกสบาย กิเลสมันจะครอบงำไป

“มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา”

นี่ไม่ใช่อะไรเลย นี่แค่ขีดขอบเขตเพื่อจะเข้าไปหา มันยังดิ้นรนมันยังต่อต้าน ความต่อต้านมันก็อยู่ที่อำนาจวาสนาบารมีของคน ถ้าอำนาจวาสนาของคนที่มีอำนาจวาสนามันพอใจ มันพอใจนะ ของดีๆ แต่ถ้าอำนาจวาสนามันไม่ดีแล้วมันขัดมันแย้ง กิเลสมันโดนขีดขอบพอกิเลสมันโดนขีดขอบ มันดิ้นรนนะ นั่นนะมันมารทั้งนั้นนะ

แล้วถ้าของดีๆ ของดีคือประโยชน์กับเรา ถ้าของดีคือประโยชน์กับเรา ทำไม่ไม่ทำ ของดีคือประโยชน์ของเรา ทำไม่ไม่ทำ ไหนว่าเป็นคนดีใจ นี่ติดเราๆ เห็นไหม เพราะติดเรา เรามันอีโก้ มันอยากดังอยากใหญ่ อยากเหยียบย่ำเขา มันจะนำใครล่ะ มันมีติดบอด

แต่ถ้ามีศีลๆ ขึ้นมา ศีลก็ของดีๆ ของดีก็ลตภิฏฐิมานะของตนใจ ลดการเห่อเหิม ทะเยอทะยานในใจของตนใจ ถ้ามันลดการเห่อเหิม ดูสิ เราจะดับไฟๆ เราทอนเอาเชื้อมันออก เราถึงจะดับไฟได้

นี่ก็เหมือนกัน กิเลส กิเลสโดนมันเผาผลาญในหัวใจ มันมีติดบอดไปหมดเลย แล้วจะไปสู้กับมันอย่างไร

นี่แสวงหาผู้นำๆ ถ้าผู้นำทางโลก เราแสวงหาครูบาอาจารย์ของเรา ครูบาอาจารย์ของเรา เป็นผู้นำที่ไว้ใจได้ ที่เชื่อใจได้ ที่ไว้ใจได้ ที่เชื่อใจได้ เราก็สังเกตสิ สังเกตพฤติกรรม สังเกตการกระทำ นั่นนะเป็นครูเรา

อยู่กับหลวงตาท่านสอนนะ ไม่ใช่ว่า นะโม ตัสสะ จะเทศน์สิ่งที่ครูสอน พฤติกรรมที่ความเป็นอยู่มันสอนหมดนะ สอนถึงความเป็นอยู่ สอนถึงกิริยา สอนทุกๆ อย่าง

นี่ไง เราสังเกต ถ้าผู้นำมันลงใจ อันนั้นสิ่งนั้นนะ เราสังเกตตรงนั้น พอสังเกตตรงนั้นแล้ว เราจะนำตัวของเราเอง เราจะนำให้ได้ในหัวใจของเรา ถ้านำหัวใจของเราได้มันก็จะมีมรรค ถ้ามีสติขึ้นมา มีสติ มีสมาธิ มีปัญญาขึ้นมา มันมีสติขึ้นมา เราจะนำที่นี้ นี่ผู้นำที่หายาก

ผู้นำที่หายาก ศีล สมาธิ ปัญญา ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วเป็นธงชัยของพระอรหันต์ ผ้ากาสาวพัตร์ ธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นธงชัยของพระอรหันต์ เป็นเป้าหมายของเรา ถ้าเป็นเป้าหมายของเรา เราจะค้นคว้าหาที่นี้ไง แล้วค้นคว้าหาที่นี้ ไปหาที่ไหน

มีพินัยกรรมขึ้นมาก็แสวงหาสมบัติ หาสมบัติก็พอดีหาไม่เจอ นี่ก็เหมือนกัน ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ในพระไตรปิฎก ในพระไตรปิฎกมันเป็นแผนที่นะ เป็นพินัยกรรมที่ขึ้นนะ

พระไตรปิฎกคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหมดชี้เข้ามาที่ใจของสัตว์โลก รื้อสัตว์ชนสัตว์คือรื้อหัวใจของสัตว์โลกที่มันทุกข์ ที่ไหนมีทุกข์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาตรงนั้น ปรารถนาหัวใจของคนๆ แต่เวลาเราเกิดมาแล้ว มันมีสังขะ มีมนุษย์ขึ้นมา ก็มีวัดมีวาขึ้นมา อันนี้เป็นศาสนวัตถุ ศาสนวัตถุก็เหมือนบ้านนะ คนต้องมีบ้านอาศัย วัดวาอารามมันก็ต้องมีไว้ให้ผู้ที่ไม่มีเรือนใจ

เวลาพระออกมาบวชแล้วไม่ครองเรือน ไม่มีเรือนใช้ใหม่ เสียสละโลกไว้เป็นของโลกใช้ใหม่ เรามาอยู่ในศาสนาใช้ใหม่ สิ่งนั้นนะเป็นที่อยู่อาศัย เห็นไหม สิ่งที่ว่าผู้ที่มีอำนาจบาบารมีของเขา เขาทำเป็นศิลปวัฒนธรรม เป็นวัฒนธรรมของชาวพุทธๆ เราก็ไปดูศิลปวัฒนธรรมกัน แต่เราทอดทิ้งหัวใจไป

เวลาผู้นำๆ ผู้นำทางโลก วัตวาอารามที่เหนียวแน่นล้อมสภาพก็บูรณะกันสักทีหนึ่ง อู๋! เป็นขบวนการซ่อมแซม ได้บุญมหาศาล วิมาน ใครเสียสละเป็นที่พักอาศัยจะได้วิมานบนสวรรค์ ก็ผลของวิญญูๆ เราก็เกิดแล้ว เราก็เวียนว่ายตายเกิดอยู่แล้ว ผู้นำอย่างนั้นมันก็นำในวิญญูะไ

แต่ผู้นำในหัวใจที่ถือพรหมจรรย์ๆ ผู้นำที่จะเอาใจนี้ออกจากวิญญูะไ ถ้าผู้นำที่จะเอาใจออกจากวิญญูะ เขาถึงมีศีล สมาธิ ปัญญาของเขาขึ้นมา นี่ศีล สมาธิ ปัญญาขึ้นมา มันก็เรื่องของหัวใจใช้ใหม่ มันไม่ใช่เรื่องของศาสนวัตตุ

ศาสนวัตตุก็คือมาจากคน คนเป็นผู้สร้างขึ้นมา ถ้าคนเป็นผู้สร้างขึ้นมา สร้างขึ้นมาเป็นประโยชน์ของสาธารณะ มันก็ได้บุญกุศลส่วนหนึ่ง ระบบของท่าน ถ้าระบบของศีลๆ เราก็ขีดเส้นของเรา ปฏิบัติของเราขึ้นมา แล้วระดับของปัญญา ศีล สมาธิ ปัญญา ปัญญาที่มันเกิดขึ้นเกิดขึ้นจากการกระทำ เกิดขึ้นมาจากดุลพินิจ เกิดขึ้นมาจากสติปัญญาของเราที่มันเกิดขึ้นมา ถ้าเกิดขึ้นมา เราจะนำหัวใจเราแล้ว ถ้าหัวใจเรามีมรรคมีผลขึ้นมา เราจะนำหัวใจของเรา หัวใจของเราที่มีศีล มีสมาธิ มีปัญญา เป็นมรรคเป็นผลขึ้นมา มันพิจารณาของมัน มันแยกแยะของมันนะ

นี่ไง ที่ว่ากิเลสมันต่อต้าน ที่กิเลสมันครอบงำ ที่มันเผาผลาญเป็นไฟอยู่ในหัวใจนั้นนะ มันเริ่มสงบตัวลงๆ ปัญญามันจะผุดขึ้นมา หน่อของพุทธะๆ พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน มันจะเกิดหน่อพุทธะขึ้นมาไง ถ้าหน่อพุทธะเกิดขึ้นมา มันเกิดอย่างนี้ไ

ถ้าเรานำในใจของเรา เราดูเห็นในใจของเรา สิ่งที่มันจะเป็นศีล เป็นสมาธิ เป็นปัญญาขึ้นมา เราต้องมีสติมีปัญญาขนาดไหน เราต้องดูแลเราขนาดไหน เราจะไปเพลิดไปเพลิดกับสิ่งที่เป็นศาสนวัตตุ สิ่งที่วัตตุภายนอกได้อย่างไร

สิ่งที่วัตตุภายนอก ดุสิ ความรู้สึกนึกคิดคืออารมณ์ จิตมันส่งออกมันถึงมีอารมณ์ขึ้นมา ถ้าจิตมันสงบแล้วมันวางหมด อารมณ์มันไม่มี ความคิดมันไม่มี ความคิดจะมีมันเกิดจากจิตทั้งนั้นนะ ถ้าจิตมันสงบแล้ว ความคิดมันเกิดขึ้นมาแล้ว เราพุทธโธๆ เราใช้ปัญญาอบรมสมาธิขึ้นมา ก็อยู่ที่ความคิดนี่แหละ พออยู่ที่ความคิด มันรู้เท่าทันมันก็ปล่อยความคิด ปล่อยความคิด มันก็เป็นตัวของมันใช้ใหม่ ถ้าเป็นตัวของมันก็เป็นสัมมาสมาธิ แล้วสัมมาสมาธิ ถ้าจิตมันเป็นสมาธิขึ้นมาแล้ว ก็เลสที่มันไม่ชักนำมันไม่ชักจูง เราจะแสวงหาธรรมๆ เราจะค้นคว้าหาสัจจะ

ความจริงในใจของเรา ธรรมะที่มันจะเกิดขึ้น เกิดขึ้นจากปัญญาที่เกิดจากสัมมาสมาธิ เกิดสัมมาสมาธิ ที่มันเกิดขึ้นมา มันใช้ปัญญาพิจารณาของมันไปนะ เราจะเห็นความมหัศจรรย์แล้ว

สิ่งที่เป็นศาสนวัตถุที่เขาสร้างกันมโหฬาร ที่ประณีตบรรจงนั้นนะ นั้นนะเข้าสร้างไว้ อารามิกชน คนที่ไม่มีบ้านมีเรือน ผู้ที่เสียสละมาเพื่อพรหมจรรย์

แต่ถ้าเราจะสร้างคุณธรรมในใจของเรา เราจะนำหัวใจของเรานะ มันต้องเกิดจากมรรคจากผล เกิดจากศีล สมาธิ ปัญญา สิ่งที่เป็นปัญญาที่มันพิจารณาของมัน มันเกิดความมหัศจรรย์ มันมหัศจรรย์จนวางได้หมดใจ รสของธรรมชนะถึงรสทั้งปวง มันจะมีรสอะไรที่มันจะแปลกประหลาดมหัศจรรย์ไปกว่านี้

แล้วใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาอยู่ที่โคนต้นโพธิ์ บุพเพนิวาสานุสติญาณ จุตูปปาตญาณ อาสวักขยญาณ เกิดญาณวิถิ ญาณวิถินี้คือมรรค ๕ ศีล สมาธิ ปัญญา มันเกิดเป็นญาณวิถิขึ้นมา ที่มันมีสติปัญญาขึ้นมา มันพิจารณาของมันเข้ามาในหัวใจ ดุสิ ที่ปัญญามันหมุนๆ หมุนเข้าไปทำอะไร หมุนเข้าไปปั่นหัวกิเลสไป

กัจจกร เวลา กัจจกร ความคิดของโลก กัจจกรที่มันทำลายไปหมดไป

ธรรมจักร ธรรมจักรที่มันหมุน หมุนขึ้นมาทำลายกิเลส มันหมุนเข้าไปเพื่อตัดหัวกิเลส ตัดหัวกิเลส ทำลายกิเลสในใจของเรา เห็นไหม มันพิจารณาไปโดยความมหัศจรรย์ของตน นี่เป็นปัจเจกัตตัง เป็นสันติปฏิญญา

ผู้ปฏิบัติธรรม เวลาความมหัศจรรย์ เวลาครูบาอาจารย์ของเราที่ท่านประพฤติปฏิบัติ แล้วนะ ท่านเห็นใจของท่าน ท่านเห็นความมหัศจรรย์ในใจของท่าน มันมหัศจรรย์จริงๆ แล้วมันคุ้มค่า มันคุ้มค่ากับการเกิดมาไง มันคุ้มค่ากับสิ่งที่มีชีวิตไป มันคุ้มค่ากับคุณธรรมไป คุณธรรมที่มันเสียสละ มันทุ่มเทไป มันถึงทำได้ เราถึงเห็นครูบาอาจารย์ของเรา เห็นไหม

เรามองมาทางโลกไป เราใช้มุมมองของโลกเข้าไปจับไป ถือศีลนะ ฉันทมื่อเดียว ลุ่มๆ ดอนๆ นอนก็ไม่ได้นอน กินก็ไม่ได้กิน มันจะเอาความสุขมาจากไหน มันจะเอาความสุขมาจากไหน ไอ้เรากิน ๕๐ มื้อ ๑๐๐ มื้อ ไอ้โฮ! มันยังทุกข์ขนาดนี้ ไอ้คนที่มันอดมันอยากมันจะมีความสุขมาจากไหน

ความสุขมาจากจิตสงบ สุขมาจากคุณธรรมในใจ มันมหัศจรรย์ของมัน มันทำของมันนะ นี่ไง ถ้ามันนำใจของตนได้ พอนำใจของตนได้ มันมีวิมุติภาวะ ไม่ตื่นกระแส ไม่ตื่นไปกับโลกนะ

โลกเป็นโลก โลกนี่อนิจจัง มันหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงกันไปตลอด อยู่ที่คนที่มีบุญและไม่
มีบุญ คนมีบุญมาเกิด ผู้ที่มีบุญมาเกิด ดูอย่างในหลวงของเรา ในหลวงเราเกิด ๗๐ ปี ชาตีย์ไทย
เราสงบรมเย็นนะ สงบรมเย็นเพราะบารมีของในหลวงของเรา ในหลวงของเราก็สวรรคตไป
แล้ว เป็นยุคเป็นคราว เราเกิดร่วมกับใคร ถ้าเราเกิดร่วมมันก็เป็นความสุข เป็นความสุข เป็นสิ่ง
ที่คุ้มครองดูแลเรา แล้วเราก็ต้องคุ้มครองดูแลหัวใจของเรา เราต้องคุ้มครองดูแลจิตใจของเรา
เราพยายามของเราสิ เราทำของเรา

เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เราชวนชวาทะทรัพย์สมบัติของเรา
โยมมาทำบุญกุศลมันเป็นทรัพย์สมบัติอันหนึ่ง เขาเรียกทิพย์สมบัติ สิ่งที่เสียสละไปแล้ว โยม
หลับตาแล้วนึกถึงสิ่งที่เราเสียสละไว้ มันก็อยู่ในใจนั้นนะ เวลาตายไปก็วิญญาณอาหาร สิ่งนี้มัน
จะเกิดเป็นทิพย์ ถ้าเป็นเทวดากินอาหารที่เป็นทิพย์ๆ ถ้าเป็นพรหมเป็นผู้สวดหา ถ้าเกิดเป็น
มนุษย์ เราก็จะมาทำอะไรไหนหาอาหารกินกันต่อ นี่ไง เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะๆ

บุญกุศลของเรา เราสร้างก็เป็นของเรา ถ้าเราปฏิบัติของเรา เป็นปัจจัยตั้ง เป็นสันติภูมิ
เป็นสมบัติของเรา มันข้อโง่งกันไม่ได้ไง ปัญญาของคน เราจะไปข้อโง่งมาให้เกิดกับเราไม่ได้
ถ้าเราไม่ได้ฝึกไม่ได้หัดขึ้นมา ศีล สมาธิ ปัญญาเกิดจากการวิริยอุตสาหะ การกระทำของเรา
จากปัญญาข้างนอก ปัญญาภายนอก ให้มันละเอียดขึ้นมาเป็นปัญญาภายใน เป็นปัญญาที่
ละเอียดลึกซึ้งขึ้นไปจนเป็นญาณวิถี จนไปชำระล้างกิเลสค้นหาความทะยานอยากในใจของเรา
เอวัง